

SOLUTII CLASA A X-A

Problema 1.

Să se determine funcțiile crescătoare $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ cu proprietatea că

$$f^2(\sin x) - 3f(x) + 2 = 0, \quad \forall x \in \mathbb{R}.$$

Soluție

$$f(x) = \frac{f^2(\sin x) + 2}{3}, \quad \forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow f(x + 2\pi) = f(x), \quad \forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow f \text{ este periodică.}$$

Vom arăta că f este constantă.

Fie $a, b \in \mathbb{R}$, $a < b$. Cum f este crescătoare, rezultă că $f(a) \leq f(b)$.

Dacă $f(a) < f(b)$, luăm $k \in \mathbb{N}^*$ astfel încât $a + 2k\pi > b$.

Avem $f(a) < f(b) \leq f(a + 2k\pi) = f(a)$ absurd! Rezultă că $f(a) = f(b)$.

Prin urmare f este constantă, adică $\exists c \in \mathbb{R}$ astfel încât $f(x) = c$, $\forall x \in \mathbb{R}$.

Înlocuind în relația funcțională din enunț, obținem

$$c^2 - 3c + 2 = 0 \Leftrightarrow c = 1 \text{ sau } c = 2.$$

În concluzie, funcțiile căutate sunt:

$$f_1: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f_1(x) = 1, \quad \forall x \in \mathbb{R} \quad \text{și} \quad f_2: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f_2(x) = 2, \quad \forall x \in \mathbb{R}.$$

Punctaj

2 puncte

1 punct

2 puncte

2 puncte

Problema 2.

a) Determinați $a, b, c \in (0, 1)$ cu proprietatea

$$\log_a \frac{2b}{a+b} + \log_b \frac{2c}{b+c} + \log_c \frac{2a}{c+a} = 0$$

C. Drugan

b) Să se determine numerele complexe z cu proprietatea

$$|z - i| = |z^2 - 1| = |z^3 + i| = 1.$$

V. Pop

a) Solutie:

Din inegalitatea mediilor avem:

$$a + b \geq 2\sqrt{ab} \text{ obținem } \frac{2b}{a+b} \leq \frac{2b}{2\sqrt{ab}} = \sqrt{\frac{b}{a}} \text{ de unde prin logaritmare obținem}$$

$$\log_a \frac{2b}{a+b} \geq \frac{1}{2} \log_a \frac{b}{a} = \frac{1}{2} (\log_a b - 1) \text{ rezultă}$$

$$\log_a \frac{2b}{a+b} + \log_b \frac{2c}{b+c} + \log_c \frac{2a}{c+a} \geq \frac{1}{2} (\log_a b + \log_b c + \log_c a - 3) > 0 \text{ si din ipoteza obținem } a=b=c$$

b)

Soluție. Vom arăta că singurul număr care verifică condițiile este $z = 0$.

Fie $\mathcal{C}_1, \mathcal{C}_2, \mathcal{C}_3$ cercurile de rază 1 și centre $O_1(i), O_2(1), O_3(-i)$. Un număr $z \neq 0$ verifică condițiile dacă și numai dacă $z \in \mathcal{C}_1, z^2 \in \mathcal{C}_2$ și $z^3 \in \mathcal{C}_3$. Notăm cu $\alpha \in [0, 2\pi)$ argumentul lui z .

$$\text{Din } z \in \mathcal{C}_1 \Rightarrow \alpha \in (0, \pi). \quad (1)$$

$$\text{Din } z^2 \in \mathcal{C}_2 \Rightarrow 2\alpha \in \left(\frac{3\pi}{2}, 2\pi\right) \cup \left[0, \frac{\pi}{2}\right). \quad (2)$$

$$\text{Din } z^3 \in \mathcal{C}_3 \Rightarrow 3\alpha \in (\pi, 2\pi). \quad (3)$$

$$\text{Din (1) și (2)} \Rightarrow \alpha \in \left(0, \frac{\pi}{4}\right) \cup \left(\frac{3\pi}{4}, \pi\right). \quad (4)$$

$$\text{Din (4)} \Rightarrow 3\alpha \in \left(0, \frac{3\pi}{4}\right) \cup \left(\frac{\pi}{4}, \pi\right). \quad (5)$$

Relațiile (3) și (5) sunt contradictorii.

Observație. Se poate lucra și cu scrierea $z = x + iy$ și punerea condițiilor dar pare foarte laborios.

Problema 3

Se consideră funcțiile $f: \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{Q}$ care verifică relația:

$$f(2011f(x) + f(y)) = 2011x + y, \quad \forall x, y \in \mathbb{Q}$$

Arătați că: a) $f(0) = 0$ b) $f(f(x)) = x, \quad \forall x \in \mathbb{Q}$ c) determinați funcțiile f .

Constantin Bușe, Manuela Prajea

Soluție:

$$x = y \Rightarrow f(2012f(x)) = 2012x; \text{ notăm } 2012 = a, \text{ deci } f(af(x)) = ax \quad (*) \text{ și cu}$$

schimbarea de variabilă $x \rightarrow af(x)$ se obține $f(af(af(x))) = a^2f(x)$ și aplicând aici (*)

obținem $f(a^2x) = a^2f(x)$.

$$\text{Pentru } x = 0 \text{ se obține imediat } f(0) = 0 \text{ și cu ipoteza avem acum } f(f(y)) = y \quad (**)$$

deci f inversabilă cu $f^{-1} = f$, prin urmare f bijecție.

$$\text{Aplicând } f \text{ în relația din ipoteză, cu (**) și } 2011 = b \text{ avem } bf(x) + f(y) = f(bx + y) \quad (***)$$

Pentru $y = 0$ în ipoteză se obține

$$f(bf(x)) = bx \Rightarrow f(f(bf(x))) = f(bx) \Rightarrow bf(x) = f(bx) \text{ (am aplicat din nou (*))}.$$

$$\text{Aplicând aceasta în (***) ajungem în sfârșit la } f(bx) + f(y) = f(bx + y), \quad \forall x, y \in \mathbb{Q} \text{ și de}$$

aici, deoarece $b \neq 0$ rezultă imediat că $f(x) + f(y) = f(x + y), \quad \forall x, y \in \mathbb{Q}$.

$$\text{Din acest punct, se obține (inducție sau ecuația Cauchy)} \quad f(x) = cx, \quad \forall x \in \mathbb{Q}, \text{ unde } c = f(1)$$

și cu (**) găsim și pe $c = \pm 1$.

Deci funcțiile cerute sunt $f(x) = x$ și $f(x) = -x$.

Problema 4

Fie $\alpha \in \mathbb{C}$ cu proprietatea că există punctele A, B, C, D situate în cadranele I, II, III respectiv IV având afixele z_1, z_2, z_3, z_4 care verifică $|z_k - \alpha| \leq 1, k = \overline{1, 4}$.

Să se arate că $|\alpha| \leq 1$.

S. Ulmeanu, V. Gorgotă

Solutie

$\exists a \in (0, 1)$ a.i $az_1 + (1-a)z_2 \in iR$

atunci din $|z_1 - \alpha| \leq 1$ si $|z_2 - \alpha| \leq 1$ prin adunare obtinem $|it - \alpha| \leq 1$; (1) unde $it = az_1 + (1-a)z_2$

Analog exista $b \in (0, 1)$ a.i $bz_3 + (1-b)z_4 = im \in iR$ si $|im - \alpha| \leq 1$; (2)

Analog exista $k \in (0, 1)$ a.i $kit + (1-k)im = 0$ de unde inmultind relatia (1) cu k si relatia (2) cu $1-k$, aplicand inegalitatea modului obtinem cerinta problemei.